

Inleiding

De gemeente Echt-Susteren heeft in december 2019 aan partijen (initiatiefnemers) de mogelijkheid geboden plannen in te dienen voor de realisatie van zonneparken. Gedurende de eerste maanden 2020 zijn door initiatiefnemers deze plannen ingediend en door de gemeente beoordeeld.

Vijf initiatieven zijn door de gemeente geselecteerd en uitgenodigd de plannen verder uit te werken zodat uiteindelijk het bestemmingsplan hierop kan worden aangepast en de vergunningsaanvraag kan worden ingediend.

Eén van de aspecten die verder uitwerking benodigd is de financiële participatie mogelijkheid van inwoners en bedrijven in de gemeente Echt-Susteren.

Echt-Susteren Energie Coöperatie 'Echt Duurzaam' U.A., hierna te noemen energiecoöperatie, is bij de vijf initiatieven betrokken en heeft bij deze initiatieven de rol om de financiële participatie met bijbehorende zeggenschap (eigendom) voor het initiatief te organiseren en te beheren.

In dit document wordt een eerste aanzet gegeven op welke wijze de financiële participatie met bijbehorend eigendomsrecht geregeld kan worden.

Organisatie

Voor het uitgeven en beheren van de participaties, wordt door de energiecoöperatie een BV dan wel een stichting opgericht, hierna te noemen participatie organisatie. De energie coöperatie heeft volledig zeggenschap over deze nieuwe organisatie en bezit 100% van de aandelen. De zeggenschapsstructuur kan niet worden gewijzigd.

Door de participatie organisatie worden in eerste instantie een vijftal participatiefondsen gerealiseerd, namelijk één per initiatief. Dit geeft participanten de mogelijkheid gericht te participeren in één initiatief. De rendementen van de afzonderlijke fondsen kunnen verschillen. Het rendement bestaat uit een vast jaarlijks percentage en indien mogelijk vermeerderd met winstdeling.

In een later stadium kan de participatie organisatie nieuwe participatiefondsen realiseren zodat de inwoners en bedrijven van de gemeente Echt-Susteren op identieke wijze kunnen participeren in toekomstige grootschalige energie opwek projecten.

De participatie organisatie ontvangt van de participatiehouders een vergoeding voor de organisatie en administratie kosten. Deze kosten worden gerelateerd aan de hoogte van de participatie en worden op het uit te keren rendement in mindering gebracht.

De leden van het bestuur van de energie coöperatie vormen tevens het bestuur van de participatie organisatie.

Zeggenschap (eigendomsrecht)

De participatie organisatie stelt de ontvangen bedragen voor 100% ter beschikking van de energie coöperatie. De energie coöperatie investeert vervolgens het ontvangen bedrag voor 100% in het betreffende initiatief.

Door de investeringen verkrijgt de energie coöperatie eigendomsrecht en medezeggenschap in de initiatieven.

Participatiehouders hebben de verplichting lid te zijn van de energie coöperatie. Door dit lidmaatschap kunnen zij invloed uitoefenen op het beleid van de energie coöperatie. Hiertoe wordt door de energie coöperatie per vier maanden een algemene ledenvergadering georganiseerd met als enige agendapunt het beleid betreffende de participatie in de initiatieven.

Uitgifte participatiebewijzen

Uitgaande van een eigendomsbelang van minimaal 50% in de initiatieven moet de energie coöperatie ca. 3 miljoen Euro aan participaties uitgeven.

Uitgaande van 14.000* huishoudens in de gemeente Echt-Susteren. Dit betekent dat gemiddeld ca. € 215,- per huishouden.

Hiernaast zijn in de gemeente Echt-Susteren 2.725* bedrijven gevestigd. Indien bedrijven en inwoners evenredig investeren, moet ca € 180,- per inwoner, bedrijf worden geïnvesteerd.

Ondanks dat dit niet een al te hoog bedragen lijken te zijn, gelden er een aantal risico's die de waarschijnlijkheid voor het verkrijgen van de benodigde bedragen, negatief kunnen beïnvloeden:

- Covid-19 crisis. Door deze crisis zijn voor huishoudens onzekerheden ontstaan. Naast de gezondheid zijn er onzekerheden op het gebied van financiën, werkgelegenheid en duur van de crisis. Het consumentvertrouwen staat dan ook onder druk waardoor de bereidwilligheid om te investeren afneemt.
- Voor de inwoners en bedrijven van de gemeente Echt-Susteren is, zover bekend, het de eerste keer dat grootschalig als samenleving direct wordt geïnvesteerd in een bedrijfsmatige activiteit. Ondanks dat ervaring met uitgifte van participaties elders in Nederland (bijvoorbeeld in Weert) vertrouwenwekkend zijn, is er bij een eerste initiatief altijd meer onzekerheid in hoeverre inwoners en bedrijven geneigd zijn (langdurig) te investeren in de energie transitie.
- Discussie zin en onzin energie transitie. Tijdens de provinciale staten 2019 is 29,9%* van de stemmen uitgebracht op de PVV en FvD. De bereidwilligheid van deze kiezers om te investeren in de energie transitie, zal naar alle waarschijnlijkheid lager dan bij de kiezers van de overige partijen.
- Het gemiddelde inkomen, € 24.400,-*, binnen de gemeente Echt-Susteren is relatief gezien aan de lagere kant. Het modaal inkomen was in 2019 € 36.000,-.

Vanwege de genoemde risico's, wordt rekening gehouden de participatie mogelijkheid uit te breiden voor inwoners en bedrijven buiten het gebied van de gemeente Echt-Susteren. De volgorde van uitbreiding en toekenning is als volgt:

1. Direct aanwonenden, omliggende grondeigenaren ;
2. Overige inwoners en bedrijven gemeente Echt Susteren
3. Inwoners en bedrijven gemeente Roerdalen, Maasgouw en Roermond (samenwerkende coöperaties)

Hierbij gelden minimaal de volgende regels:

- Participatiebewijzen worden uitgegeven met een nominale waarde van €100,-. Deze relatief lage waarde wordt gehanteerd zodat zoveel mogelijk huishoudens van de gemeente Echt-Susteren de financiële mogelijkheid hebben te kunnen participeren.
- Inschrijvingen vanuit participatiegebied 1 krijgen altijd voorrang op inschrijvingen uit de gebieden 2 en 3.
Inschrijvingen vanuit participatiegebied 2 krijgen altijd voorrang op inschrijvingen uit de gebieden 3.
- Bij overschrijving geldt dat inschrijvingen met een waarde tot € 5.000,- volledig worden toegekend en inschrijvingen vanaf € 5.000,- verhoudingsgewijs. Hierbij wordt rekening gehouden met voorgaande regel.

Dubieuze inschrijvingen

Voor het tegengaan van dubieuze praktijken rond de inschrijving en uitgifte van participaties, gelden minimaal de navolgende voorwaarden voor de participaties:

- Participaties worden uitgeschreven op naam;
- Participaties zijn niet vrij verhandelbaar;
- De betaling van de participaties kan uitsluitend giraal;
- Verkoop van participaties kan uitsluitend aan de participatie organisatie onder voorwaarden die nog nader moeten worden vastgesteld;
- Bij vererving dient de participatie organisatie en de energie coöperatie hiervan op de hoogte te worden gesteld. Na overlegging van de nodige bewijsstukken wordt de ter naam stelling van de participatie gewijzigd.
- Alle betalingsverkeer, waaronder aflossing en uitkeringen, geschieden uitsluitend giraal.

In overleg met banken en met de gemeente Echt-Susteren worden regels vastgesteld voor participaties met een inschrijvingswaarde boven een bepaalde waarde. Onderdeel van deze regels zijn:

- Hoogte van het bedrag;
- De toetsingen die plaats moeten voordat de inschrijving door de participatie organisatie wordt geaccepteerd.

Bronvermelding

* De genoemde bedragen, percentages en getallen, gemarkeerd met *, zijn verkregen uit de website "allecijfers.nl"